خراسان روزنامه صبح ایران
دوشنبه ۲۱ اسفند ۱۳۹۶ .۲۳ جمادی الثانی ۱۴۳۹ .شماره ۱۹۷۷۹

گردشگری

دست بجنبانید تا وقت تمام نشده است! این تنها جمله ای است، که می توانم درباره مقصد گردشگری امروز بگویم. ممکن است، اگر تا بهار سال دیگر دست دست کنید، برای همیشه از دیدن یک زیبایی کم نظیر و فوق العاده محروم شوید. جاذبه هایی با هشت کیلومتر دراز اباور نکردنی و زیبا در جنوب استان فارس، فرصتی مغتنم برای نوروز گردی است.

بررسی بهترین مقصدهای نوروزی(۳)

«هایقر»؛ بهشتی در ژرفای زمین

سمیه محمدنیا حنایی
h.habibi@khorasannews.com

هنوز هم برفراز تنگه، می توان پژواک فریاد «هایقر» قشقایی ها را شنید. همان ها که در جنگی نابرابر با انگلیسی ها دلیرانه جان فشانی کردند. تنگه زیر پای ما، روزی میدان کارزار انگلیسی ها و قشقایی ها بوده است. بیگانه هایی که پس از شکست ننگین از «دلواری» و دوستان قشقایی اش حسابی کینه آن ها را به دل گرفته بودند و با ایلاتی ها سر جنگ داشتند. دلیرمردان قشقایی از بالای تنگه با سنگ های بزرگ، از سپاه دشمن پذیرایی می کردند و هرگاه که یکی از متجاوزان به هلاکت می رسید، برای تقویت روحیه همرزمان شان فریاد می زدند: «هایقر»! یعنی کشته شد. نمی توانم، ترسی را که انگلیسی ها از شنیدن فریاد ایلاتی ها در دل احساس می کردند، تصور کنم. صدا در تنگه، هزار بار بیشتر از بالا می پیچد و قوت می گیرد. انگار از تمام صخره های اطراف، نعره بلند می شود: هایقرررر. این روزها، ماشین های سدسازی برفراز تنگه، فریاد «هایقر» سرداده اند. کسی هم نمی داند، این سد جدید بر سر چه کسی نعره «هایقر» خواهد زد.

تنگه «هایقر» کجاست؟

شاید همین که اسم شیراز و استان فارس به گوشتان برسد، به یاد شعر و شاعری، حافظ خوانی و حوضچه شانس سعدی بیفتید. اما طبیعت چین خورده و زاگرسی فارس، شگفتانه زیبایی را در دل کوه های خود پنهان کرده است، طوری که از تیررس ماجراجویی ما تاکنون پنهان مانده بود.
«تنگه هایقر» در دل کوه های زاگرس و در میانه راه «قیر»-«کارزین»، در نزدیکی شهرستان «فیروزآباد» قرار دارد. فیروزآبادی که باید از آن به عنوان بهشت گردشگران از دسته صخره نورد و کوه پیما یاد کرد.

«تنگه هایقر» بهشتی در حضیض

برفراز «هایقر» که می ایستید، از این همه عظمت و شکوهی که زیر پایتان قرار دارد، شگفت زده می شوید. چه بخواهید و چه نخواهید، این بالا در دام تفاوت ها و قضاوت ها گیر می افتید. آدم همیشه فکر می کند، بالا دست ها بهترند، اما در «هایقر» همه چیز وارونه می شود. این بالا، کوهستان سنگلاخ و تفتیده، آن پایین دره سرسبز و خرم! این بالا، خورشید تابان و سوزان، آن پایین، نسیم فرح بخش و خنکای سایه صخره ها! این بالا، سوت و کور، خالی از وجود هر جنبده ای و آن پایین، زندگی جاری است هم نوا با چلچله های بهاری! این بالا، خشک و دریغ از یک قطره آب و آن پایین، رودی که در تنگراه ها حسابی سرکش و خروشان می شود.

چگونه وارد «هایقر» شویم؟

قبل از هر سخنی باید با شما حجت تمام کنم که اگر تجهیزات صخره نوردی به همراه ندارید، قید تنگه پیمایی را به کل بزنید. از همان بالای تنگه، به زیبایی های دور از دسترس تان در دره چشم بدوزید، کیف کنید و برگردید. چرا که پایین آمدن از صخره و ورود به تنگه بدون تجهیزات لازم، ممکن است شما را به دردسری بزرگ و جبران ناپذیر بیندازد. اما اگر همراه راهنما و مجهز بر فراز تنگه هستید، مژدگانی بدهید که حدود یک ساعت و نیم صخره نوردی و سرخوردن با طناب در انتظارتان است، تا به عمق دره وارد شوید. اولین چیزی که در دره توجه گردشگران را به خود جلب می کند و باعث می شود، آنان حسابی سر به هوا شوند؛ شکوه و ابهت دیواره های یک دست سنگی و قد افراشته تنگه است. شکوهی که با رنگ های زیبا و آتشین حسابی دلربایی می کند.

رود «قره آقاج»

رود «قره آقاج» را باید مادر «هایقر» دانست، که علاوه بر حیات وحش تنگه، حتی به سنگ های صخره ای هم زندگی بخشیده و آن ها را سبز کرده است. هوای تنگه هم به مدد آن، بسیار با صفا و فرح بخش است. در واقع تنگه پیمایی به معنای حرکت در امتداد «قره آقاج» است. جاهایی از دره عریض است و شما می توانید در حاشیه سنگی رودخانه به راه خود ادامه دهید. اما درست زمانی که راه تنگ و رودخانه خروشان می شود، شما هم باید دل به آب بزنید و وارد رودخانه خروشان شوید و همراه با ماهی های بازیگوش رودخانه، به راه خود ادامه دهید. تنگه پیمایی با موجوداتی که می توانند خوراک ناهارتان باشند، سفری لذت بخش خواهد بود.

برای «هایقر گردی» کجا اقامت کنیم؟

برای تنگه نوردی، باید یک روز کامل را در نظر بگیرید. اگر با یک گروه حرفه ای همراه هستید، می توانید با رعایت تمام جوانب احتیاط، شب را در تنگه کمپ بزنید و از سکوت محض دره لذت ببرید. اما به چند دلیل مهم، بهتر است از خیر آرامش دره در شب بگذرید. جانوران سمی زیادی مانند انواع مارها، رتیل و عقرب مالکان اصلی تنگه هستند که در تاریکی شب از لانه هایشان خارج می شوند و همراه با «خدنگ های» کوچک و گوشتخوار، می توانند حسابی خطرآفرین شوند.
برای «هایقرپیمایی» بهتر است، طوری برنامه تان را زمان بندی کنید که دو شب را در نزدیکی دره بگذرانید. شبی را که فردایش عازم هایقر هستید و شبی دیگر که از هایقر باز گشته اید. روستاهای اطراف، مانند روستای «ده بال» و «عرب فتح آباد»، اهالی مهمان نوازی دارند که اگر شب را در آن جا باشید، مطمئنا بی سرپناه نخواهید ماند. اما اگر می خواهید خیالتان بابت جای خواب جمع باشد، بهترین راه، اقامت در «فیروزآباد» است که تنها ۴۰ کیلومتر با تنگه فاصله دارد. اقامت در هتل ها و مسافرخانه های آن جا حدود ۱۲۰ هزار تا ۲۰۰ هزار تومان هزینه دارد.
اگر می خواهید مسافت بیشتری از تنگه را بپیمایید، حتما صبح خیلی زود به آن تنگه حرکت کنید؛ چون از جایی که از خودروهایتان پیاده می شوید تا ابتدای تاسیسات سد و ورودی تنگه حدود دو ساعت پیاده روی دارید. وارد شدن به خود تنگه هم که یک ساعت و نیم زمان می برد.

با نفس بهار، درخت های بادام وحشی به شکوفه می نشینند. نه صد تا و دویست تا، که هزاران هزار شکوفه از هر درخت می روید

بهار؛ بهترین فصل «هایقر گردی»

انگار دست بهار معجزه می کند؛ همین که به صخره های تنگه می خورد؛ آن ها را سبز می کند و با گل های وحشی می آراید. صخره های رنگین هایقر با جوانه های سبز، جلوه ای خاص می یابند. با نفس بهار، درخت های بادام وحشی به شکوفه می نشینند. نه صد تا و دویست تا، که هزاران هزار شکوفه از هر درخت می روید. چلچله های پرسر و صدا، که نمی دانم با کدام امداد غیبی نشانی این بهشت قهقرایی را پیدا می کنند، دوباره به تنگه می آیند و آواز خوانی شان هوش از سر هر جنبده ای می برد.

«گرند کانیون» نمونه فرنگی «هایقر»

نمونه اصلی دره های عمیق (Grand Conyon) در دل کوهستان های خشک «ایالت آریزونای» آمریکا قرار دارد، که دره پیمایی در آن جا، مانند «سفر به آن چه که بر سر زمین آمده است» می ماند. کوه ها و صخره های رنگین «گرند کانیون» که با فرسایش رودخانه «لیتل کلرادو» پدید آمده است، هریک نماینده ای از دوره های زمین شناسی زیست کره هستند. هر سال گردشگران زیادی از سراسر دنیا جذب این دره می شوند. در حالی که «هایقر» خودمان با طولی به مراتب کمتر از نمونه فرنگی اش اما با تنوع جانوری و گیاهی همتا با آن در ایران، آن چنان ناشناخته و مهجور مانده است، که حتی گردشگران ایرانی برای سفر به اعماق دوره های زمین شناسی، رنج سفر به قاره دیگر را متحمل می شوند.

جدول هزینه های هایقر گردی برای ۴ نفر (به تومان)

نوع سفر	سوخت	اقامت	خورد و خوراک	راهنما	تجهیزات	تور	جمع کل
شخصی	۳۰۰ هزار	دو شب بین راهی ۳۰۰ دو شب در فیروزآباد ۳۰۰ هزار	۶۰۰ هزار	۱۰۰ هزار	نفری ۵۰ هزار	-	یک میلیون و ۸۰۰ هزار
تور (مشهد یا تهران)	-	-	-	-	نفری ۸۵۰ هزار	-	۳ میلیون و ۴۰۰ هزار